

WYROK TRYBUNAŁU (druga izba)
z dnia 23 września 2004 r. *

W sprawie C-150/03 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 Statutu Trybunału Sprawiedliwości,

wniesione w dniu 31 marca 2003 r.,

Chantal Hectors, zamieszkała w Mont-sur-Rolle (Szwajcaria), reprezentowana przez G. Vandersandena oraz L. Levi, avocats, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

wnosząca odwołanie,

w której drugą stroną postępowania jest:

Parlament Europejski, reprezentowany przez H. von Hertzena oraz J. F. de Wachtera, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

* Język postępowania: francuski.

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie C. W. A. Timmermans, prezes izby, C. Gulmann, J.-P. Puissechet (sprawozdawca), J. N. Cunha Rodrigues i N. Colneric, sędziowie,

rzecznik generalny: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
sekretarz: M. Mugica Arzamendi, główny administrator,

rozważywszy uwagi przedstawione przez strony,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 11 marca 2004 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 W odwołaniu C. Hectors wnosi o uchylenie wyroku Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie T-181/01 Chantal Hectors przeciwko Parlamentowi Europejskiemu, RecFP str. I-A-19 i II-103 (zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”), którym Sąd ten oddalił jej skargę zmierzającą, po pierwsze, do uchylenia decyzji organu uprawnionego do zawierania

umów o pracę (zwanego dalej „organem zatrudniającym”), dotyczącej mianowania pana B. na stanowisko administratora języka niderlandzkiego przy grupie Europejskiej Partii Ludowej (Chrześcijańscy Demokraci) i Europejskich Demokratów (zwanym dalej „grupą PPE-DE”) i odrzucającej kandydaturę wnoszącej odwołanie na to stanowisko, a także decyzji dotyczącej oddalenia wniesionego przez nią zażalenia (zwanej dalej „sporną decyzją”), oraz, po drugie, do zasądzenia na jej rzecz odszkodowania od Parlamentu.

Ramy prawne

- 2 Zgodnie z art. 2 warunków zatrudnienia innych pracowników Wspólnot Europejskich (zwanym dalej „WZIP”):

„Do celów niniejszych warunków zatrudnienia przez »pracownika tymczasowego« rozumie się:

[...]

- c) pracownika zatrudnionego do pomocy osobie pełniącej urząd przewidziany w traktatach ustanawiających Wspólnoty lub Traktacie ustanawiającym jedną Radę i jedną Komisję Wspólnot Europejskich, lub [do pomocy] wyłonion[emu] w drodze wyborów przewodnicząc[emu] jednej z instytucji lub jednego z organów Wspólnot, bądź przewodniczącemu jednej z grup politycznych Parlamentu Europejskiego[, który to przewodniczący nie jest wybierany spośród urzędników Wspólnot];

[...]”.

- 3 Artykuł 11 WZIP wskazuje między innymi, iż art. 11–26 regulaminu pracowniczego dotyczące praw i obowiązków urzędników Wspólnot Europejskich (zwanego dalej „regulaminem pracowniczym”) są stosowane na zasadzie analogii do pracowników tymczasowych oraz że decyzje indywidualne odnoszące się do nich są ogłaszane na warunkach przewidzianych w art. 25 akapit drugi regulaminu pracowniczego.

- 4 Wewnętrzny regulamin dotyczący rekrutacji urzędników i innych pracowników oraz przejścia pomiędzy kategoriami lub grupami, przyjęty przez Prezydium Parlamentu w dniu 15 marca 1989 r. (zwany dalej „regulaminem z dnia 15 marca 1989 r.”), stanowi między innymi:

„Rozdział II Pracownicy tymczasowi

[...]

Artykuł 8

Pracownicy tymczasowi zatrudniani przy grupie politycznej są rekrutowani na podstawie propozycji »komisji ad hoc«, która jest powoływana przez organ zatrudniający i w skład której wchodzi jeden członek wyznaczony przez komitet pracowniczy.

Artykuł 9

Ogłoszenia o konkursie na wolne stanowisko przy grupie politycznej są publikowane w ramach instytucji oraz poza nią. Po zapoznaniu się z aktami kandydata i na

podstawie kryteriów przyjętych z zachowaniem przepisów regulaminu przez daną grupę polityczną celem określenia stanowiska do obsadzenia »komisja ad hoc« sporządza listę kandydatów, którzy spełniają warunki kwalifikacyjne określone w ogłoszeniu o konkursie na wolne stanowisko. Lista ta jest przekazywana organowi zatrudniającemu”.

- 5 Zgodnie z pkt 5 i 6 dokumentu Sekretariatu Generalnego grupy PPE-DE z lutego 2000 r., zatytułowanego „Procedura rekrutacji pracowników” (zwanego dalej „dokumentem dotyczącym procedury rekrutacyjnej PPE-DE”):

„5. Przeprowadzenie procedury rekrutacji należy do komisji konkursowej, składającej się z przewodniczącego, którym zazwyczaj jest szef danej służby, oraz z co najmniej dwóch innych członków sekretariatu grupy, których grupa zaszeregowania jest równa lub wyższa od grupy, na którą ma zostać mianowany kandydat, oraz z przedstawiciela komitetu pracowniczego grupy i przedstawiciela komitetu pracowniczego Parlamentu. Przewodniczący komisji konkursowej jest odpowiedzialny za przestrzeganie procedury opisanej w załącznikach. Komisja konkursowa przeprowadzi zgodnie z załącznikami egzaminy pisemne i ustne, określi minimalny wynik dla uzyskania pozytywnej oceny z testów, liczbę kandydatów, którzy umieszczeni zostaną na liście [odpowiednich kandydatów], a także czas obowiązywania tej listy.

6. We wszystkich przypadkach, gdy miała miejsce zwykła i kompletna procedura, komisja konkursowa przekazuje prezydium grupy listę kandydatów, którzy uzyskali pozytywny wynik w konkursie, a także liczbę uzyskanych punktów. W przypadku gdy ma zostać obsadzone tylko jedno [wolne] stanowisko, prezydium wybiera jednego spośród trzech kandydatów na liście. Jeżeli mają zostać obsadzone dwa stanowiska, prezydium dokonuje wyboru spośród pięciu pierwszych kandydatów”.

Okoliczności powstania sporu

6 Okoliczności powstania sporu zostały przedstawione w pkt 5–16 zaskarżonego wyroku w następujący sposób:

„5 Ogłoszenie o konkursie na wolne miejsce na stanowisku pracownika tymczasowego języka niderlandzkiego zostało opublikowane przez grupę PPE-DE w zbiorze ogłoszeń o rekrutacji Parlamentu nr 14/2000, dotyczącym okresu od dnia 29 maja do dnia 14 czerwca 2000 r.

6 Zgodnie z ogłoszeniem o konkursie na wolne miejsce na to stanowisko:

»Organ właściwy w sprawie mianowania postanowił wszcząć postępowanie konkursowe na stanowisko administratora lub asystenta administratora (K/M) języka niderlandzkiego kategorii A8 lub A7/A6 (pracownik tymczasowy).

[...]

Rodzaj obowiązków:

Kompetentny urzędnik zobowiązany do wykonywania pod nadzorem swych zwierzchników zadań koncepcyjnych i biurowych związanych z działalnością grupy PPE-DE. Zadania te wymagają umiejętności pracy w grupie.

Wymagane kwalifikacje i doświadczenie:

- studia uniwersyteckie potwierdzone dyplomem lub doświadczenie zawodowe zapewniające równoważny poziom;
- bardzo dobra znajomość struktury instytucjonalnej oraz działalności Unii Europejskiej;
- umiejętność wykonywania na podstawie ogólnych poleceń prac koncepcyjnych, analitycznych i syntetycznych;
- gruntowna znajomość jednego z języków oficjalnych Unii Europejskiej, a także dobra znajomość innego z tych języków.

Szczególne kwalifikacje:

Z powodów funkcjonalnych wymagana jest:

- gruntowna znajomość języka niderlandzkiego oraz dobra znajomość języka niemieckiego i francuskiego lub angielskiego; znajomość innych języków wspólnotowych również będzie brana pod uwagę;

- dobra znajomość struktury i działalności instytucji UE;

 - znajomość i rozeznanie w założeniach programowych i działalności grupy PPE-DE oraz polityki wspólnotowej; mile widziana będzie znajomość polityki rolnej UE lub doświadczenie zawodowe w tym sektorze;

 - udokumentowane dwuletnie doświadczenie jest podstawą do zatrudnienia w grupie zaszeregowania A7/A6«.
- 7 Ogłoszenie o konkursie na wolne miejsce na to stanowisko zostało opublikowane również w wielu niderlandzkojęzycznych czasopismach.
- 8 Pismem z dnia 21 czerwca 2000 r. wnosząca odwołanie przedstawiła swoją kandydaturę na sporne stanowisko, jej podanie zostało uznane za dopuszczalne.
- 9 Wnosząca odwołanie brała udział w egzaminach pisemnych w dniu 9 października 2000 r., a następnie w dniu 19 października 2000 r. w egzaminach ustnych.
- 10 Przewidziana w art. 8 regulaminu z dnia 15 marca 1989 r. komisja ad hoc, działając w charakterze komisji konkursowej, o której mowa w pkt 5 dokumentu

dotyczącego procedury rekrutacyjnej PPE-DE, wydała w dniu 19 października 2000 r. raport dotyczący obsadzenia spornego stanowiska. Zgodnie z tym raportem:

»Sporządzenie listy odpowiednich kandydatów

Po zakończeniu swojej pracy [komisja konkursowa] podjęła decyzję o umieszczeniu na liście [odpowiednich kandydatów] nazwisk następujących kandydatów:

— pani Hectors Chantal (83,50 pkt)

— pani L. (73,50 pkt)

— pana B. (65,25 pkt)

Zgodnie z przepisami art. 9 [regulaminu z dnia 15 marca 1989 r.] decyzja o wyborze kandydata na określone stanowisko należy do organu uprawnionego do zawierania umów o pracę z pracownikami tymczasowymi grupy Europejskiej Partii Ludowej i Europejskich Demokratów«.

- 11 W dniu 7 listopada 2000 r. każdy z trzech wybranych kandydatów odbył rozmowę z czterema członkami niderlandzkiej delegacji grupy PPE-DE.

- 12 W dniu 22 listopada 2000 r. przewodniczący komisji konkursowej poinformował wnoszącą odwołanie, iż znajduje się ona na liście odpowiednich kandydatów.

- 13 Nie otrzymawszy informacji o dalszym przebiegu procedury rekrutacyjnej, wnosząca odwołanie wystosowała w dniu 16 stycznia 2001 r. pismo do przewodniczącego komisji konkursowej.

- 14 Pismem z dnia 31 stycznia 2001 r. przewodniczący komisji konkursowej poinformował wnoszącą odwołanie o wyborze pana B. W piśmie tym stwierdzono ponadto, iż:

»Z egzaminu ustnego i pisemnego w dniach 9 i 19 października otrzymała Pani 83,5 pkt (na 100 możliwych). W ten sposób znalazła się Pani na pierwszym miejscu na liście [odpowiednich kandydatów].

Zgodnie z procedurą komisja konkursowa przekazała prezydium grupy nazwiska trzech najwyżej plasujących się kandydatów: Prezydium zadecydowało w wyżej przedstawiony sposób.

Do Pani wiadomości poniżej cytuję następujący przepis:

Zgodnie z art. 9 [regulaminu z dnia 15 marca 1989 r.] decyzja o wyborze kandydata na określone stanowisko należy do organu grupy Europejskiej Partii Ludowej i Europejskich Demokratów uprawnionego do zawierania umów o pracę z pracownikami tymczasowymi«.

- 15 W dniu 11 kwietnia 2001 r. wnosząca odwołanie wniosła zażalenie na decyzję dotyczącą, z jednej strony, mianowania pana B. oraz, z drugiej strony, odrzucenia jej kandydatury. W zażaleniu podniesione zostało w szczególności:

»Pismem z dnia 31 stycznia 2001 r. przewodniczący [komisji konkursowej] poinformował mnie o tym, iż [komisja konkursowa] umieściła mnie na pierwszym miejscu według osiągniętych wyników na liście wybranych kandydatów (z 83,5 pkt na 100 możliwych), jednakże [grupa] PPE-DE mianowała pana [B.] na wolne stanowisko. Decyzja ta nie została umotywowana, jak również nie podaje ona powodów, dla których nie jest ona zgodna z ustaloną na podstawie wyników kolejnością.

Wydaje mi się, że w sytuacji gdy organ właściwy w sprawie mianowań zadecyduje o przeprowadzeniu postępowania konkursowego w celu rekrutacji pracownika na określone stanowisko, nawet jeśli chodzi o pracę tymczasową, utrwalone orzecznictwo Sądu Pierwszej Instancji wskazuje, że organ właściwy w sprawie mianowań ma obowiązek przestrzegania wyników konkursu, a także kolejności ustalonej [przez komisję konkursową] na podstawie wyników, chyba że wyjątkowe należycie umotywowane okoliczności zezwalają na postępowanie w inny sposób«.

- 16 Pismem z dnia 28 maja 2001 r. przewodniczący grupy PPE-DE oddalił to zażalenie. W piśmie tym stwierdził on między innymi, iż:

»Zapoznałem się ze wszystkimi Pani uwagami i obserwacjami, niemniej jednak odwołuję się do [art.] 30 regulaminu pracowniczego, który stanowi, iż organ właściwy w sprawie mianowań ustanawia dla każdego konkursu komisję konkursową. Komisja konkursowa sporządza listę odpowiednich kandydatów, natomiast to do organu właściwego w sprawie mianowań należy wybór kandydata lub kandydatów na wolne stanowisko. A zatem [organ właściwy w sprawie mianowań] nie ma obowiązku przestrzegania kolejności na liście odpowiednich kandydatów.

W takich okolicznościach, jak sama Pani rozumie, jej zażalenie należy oddalić«.

Skarga do Sądu i zaskarżony wyrok

- 7 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 6 sierpnia 2001 r. C. Hectors wniosła skargę zmierzającą do uchylecia spornych decyzji.
- 8 Na poparcie swojej skargi o uchylenie wnosząca odwołanie powołała zarzut formalny oparty na naruszeniu obowiązku uzasadnienia, a także cztery zarzuty merytoryczne oparte, po pierwsze, na oczywistym błędzie w ocenie i naruszeniu prawa, naruszeniu interesu służby oraz naruszeniu art. 12 WZIP, po drugie, naruszeniu art. 29 i 30 regulaminu pracowniczego, naruszeniu ogłoszenia o konkursie na wolne stanowisko oraz naruszeniu zasady patere legem quam ipse fecisti, po trzecie, naruszeniu zasady równego traktowania mężczyzn i kobiet oraz, po czwarte, naruszeniu zasady należytej staranności. Ponadto wnosząca odwołanie podniosła, iż owe zachowania sprzeczne z prawem wyrządziły jej szkodę materialną i krzywdę moralną, oraz że stanowią one liczne uchybienia uzasadniające zapłatę odszkodowania.
- 9 Oddaliwszy jako bezpodstawne wszystkie zarzuty podniesione przez wnoszącą odwołanie, mocą zaskarżonego wyroku Sąd oddalił w całości wniesioną do niego skargę.
- 10 Odnośnie do pierwszego zarzutu opartego na naruszeniu obowiązku uzasadnienia, Sąd stwierdził w pkt 35–46 zaskarżonego wyroku, iż decyzja, którą nie wybrano kandydatury wnoszącej odwołanie, była wystarczająco umotywowana, ponieważ wnosząca odwołanie została poinformowana o etapach wszczętej procedury rekrutacyjnej, a w związku z tym także o przesłankach decydujących o zgodności z prawem tej procedury. Sąd uznał, iż decyzja o mianowaniu pana B., która nie wymagała żadnego szczególnego uzasadnienia ponad uzasadnienie zawarte w pierwszej decyzji, była w związku z tym również wystarczająco uzasadniona.

- 11 Zanim jednak Sąd doszedł do takiego przekonania, tytułem wstępu w pkt 36 i 37 zaskarżonego wyroku przypomniał, iż w przypadku decyzji, które wiążą się z dokonaniem wyboru pomiędzy kilkoma kandydatami, organ zatrudniający podlega obowiązkowi uzasadnienia, przynajmniej w fazie oddalania zażalenia wniesionego przez odrzuconego kandydata (wyroki Sądu z dnia 3 marca 1993 r. w sprawie T-25/92 Vela Palacios przeciwko Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu, Rec. str. II-201, pkt 22 oraz z dnia 26 stycznia 1995 r. w sprawie T-60/94 Pierrat przeciwko Trybunałowi Sprawiedliwości, RecFP str. I-A-23 oraz II-77) oraz zakres tego obowiązku powinien być ustalany za każdym razem w zależności od konkretnych okoliczności danego przypadku.
- 12 Następnie Sąd stwierdził: po pierwsze, że zgodnie z art. 6 dokumentu dotyczącego procedury rekrutacyjnej PPE-DE, w przypadku gdy ma zostać obsadzone jedno tylko stanowisko, prezydium grupy działające w charakterze organu zatrudniającego wybiera jednego z trzech pierwszych kandydatów wpisanych na listę odpowiednich kandydatów sporządzoną przez komisję konkursową odpowiedzialną za przygotowanie propozycji. Po drugie, stwierdził, że zatrudnienie pracownika tymczasowego przez grupę polityczną Parlamentu oparte na art. 2 lit. c) WZIP w sposób istotny wiąże się ze stosunkiem wzajemnego zaufania.
- 13 W związku z powyższym w pkt 41–45 zaskarżonego wyroku Sąd stwierdził, iż jeżeli chodzi o stanowisko pracownika tymczasowego przy grupie politycznej Parlamentu Europejskiego, przy którego obsadzaniu prezydium tej grupy dysponuje całkowitą swobodą w wyborze jednego z kandydatów znajdujących się na liście odpowiednich kandydatów, uzasadnienie może dotyczyć jedynie przesłanek prawnych, od których zależy prawidłowość procedury rekrutacyjnej. Otóż, zdaniem Sądu, informacje te zostały przekazane wnoszącej odwołanie, najpierw w piśmie przewodniczącego komisji konkursowej z dnia 31 stycznia 2001 r., a następnie w piśmie przewodniczącego grupy PPE-DE z dnia 28 maja 2001 r. oddalającym jej zażalenie.
- 14 Odnośnie do drugiego zarzutu Sąd orzekł w pkt 65–78 zaskarżonego wyroku, że przewodniczący grupy PPE-DE, działający w charakterze organu zatrudniającego, nie dopuścił się oczywistego błędu w ocenie, dokonując wyboru kandydatury pana B., nie zaś kandydatury wnoszącej odwołanie, ani też nie dopuścił się a fortiori naruszenia interesu służby lub art. 12 ust. 1 WZIP.

- 15 Przypominając, iż przy zatrudnianiu pracowników tymczasowych organ zatrudniający dysponuje jeszcze szerszym zakresem swobodnego uznania niż organ właściwy w sprawie mianowania, który nie ma obowiązku przestrzegania kolejności zaklasyfikowania kandydatów znajdujących się na liście odpowiednich kandydatów, Sąd stwierdził, że prezydium grupy miało prawo, w ramach przysługującego mu prawa do swobodnego wyboru rekrutowanego kandydata, pokierować się bardziej doświadczeniem zawodowym kandydatów uznanych za odpowiednich na sporne stanowisko.
- 16 Sąd stwierdził również, iż organ zatrudniający nie przekroczył przysługującego mu bardzo szerokiego zakresu swobodnego uznania, przyjmując, iż pan B. dysponował wystarczającym doświadczeniem w zakresie kwestii europejskich, a także szerszym od wnoszącej odwołanie doświadczeniem w dziedzinie wspólnej polityki rolnej, pomimo iż wnosząca odwołanie otrzymała lepszą ocenę z egzaminu w konkursie pisemnym.
- 17 W pkt 93–107 zaskarżonego wyroku Sąd oddalił również trzeci zarzut podniesiony przez wnoszącą odwołanie.
- 18 Odnośnie do zarzucanego naruszenia art. 29 i 30 regulaminu pracowniczego Sąd orzekł, iż procedura rekrutacji pracowników tymczasowych podlega jedynie odpowiednim przepisom WZIP i wewnętrznym przepisom wykonawczym przyjętym przez Parlament, nie zaś przepisom regulaminu pracowniczego dotyczącym rekrutacji urzędników.
- 19 Sąd stwierdził, że okoliczność, iż decyzja o oddaleniu zażalenia, a także pismo przewodniczącego Parlamentu do przewodniczącego komisji ds. procedury zatrudniania pracowników tymczasowych przy grupach politycznych z dnia 14 czerwca 2001 r. powołują się odpowiednio na art. 30 regulaminu pracowniczego oraz na

rekrutację pracowników tymczasowych „zgodnie z procedurami analogicznymi do procedur ustanowionych dla rekrutacji urzędników”, nie pozwala na stwierdzenie, iż właściwe przepisy regulaminu pracowniczego stosowane będą do pracowników tymczasowych.

- 20 Odnośnie do rozmów pomiędzy członkami delegacji niderlandzkiej a kandydatami znajdującymi się na liście odpowiednich kandydatów, które to rozmowy — zdaniem wnoszącej odwołanie — naruszały zarówno przepisy regulaminu pracowniczego, jak i wewnętrzne przepisy wykonawcze Parlamentu, Sąd orzekł, iż organowi zatrudniającemu przysługiwało prawo do zorganizowania takich rozmów.
- 21 W istocie Sąd stwierdził, iż prawo to, które nie jest przewidziane ani w przepisach regulaminu z dnia 15 marca 1989 r., ani w dokumencie dotyczącym procedury rekrutacyjnej PPE-DE, wynika z bardzo szerokiego zakresu swobodnego uznania organu zatrudniającego w wyborze sposobu organizacji postępowania konkursowego oraz w jego przeprowadzeniu. Ponadto, zważywszy na wymóg istnienia wzajemnego zaufania, które decyduje o zatrudnieniu pracownika tymczasowego przez grupę polityczną Parlamentu na podstawie art. 2 lit. c) WZIP, uprawnienie to nie może naruszać przepisów regulaminu pracowniczego dotyczących rekrutacji urzędników, ponieważ nie znajdują one zastosowania do pracowników tymczasowych.
- 22 Z kolei odnośnie do zarzucanego braku dokonania przez prezydium grupy oceny porównawczej kwalifikacji kandydatów Sąd orzekł, iż z uwagi na twierdzenia Parlamentu, zgodnie z którymi organ zatrudniający przyjął decyzję w oparciu o kompletne akta komisji konkursowej, akta kandydatów oraz rekomendacje delegacji niderlandzkiej, jak również z uwagi na brak przedstawienia przez wnoszącą odwołanie środków dowodowych, które mogłyby poprzeć jej argumentację, nie można stwierdzić, że organ zatrudniający poprzestał na propozycji tej delegacji bez przeprowadzenia przedmiotowej oceny porównawczej.

- 23 Wreszcie Sąd stwierdził, że do swobodnego uznania przysługującego organowi zatrudniającemu przy określeniu sposobu organizacji postępowania konkursowego oraz jego przeprowadzeniu należą również elementy podniesione przez wnoszącą odwołanie w odniesieniu do przebiegu rozmowy z delegacją niderlandzką, to znaczy brak członka komitetu pracowniczego lub brak protokołu czy uzasadnionego raportu po zakończeniu spotkania. A zatem nie chodzi tutaj o istotne przesłanki formalne, które miałyby decydujący wpływ na przebieg postępowania konkursowego.
- 24 Odnośnie do czwartego zarzutu opartego na naruszeniu zasady równości pomiędzy mężczyznami i kobietami Sąd w pkt 117–125 zaskarżonego wyroku stwierdził, iż wnosząca odwołanie nie zdołała potwierdzić domniemania dyskryminacji bezpośredniej czy też pośredniej, a zatem strona pozwana nie musiała przeprowadzać dowodu na brak naruszenia zasady równego traktowania mężczyzn i kobiet. W rzeczywistości bowiem jedyna okoliczność podniesiona przez C. Hectors, to znaczy, że była ona w szóstym miesiącu ciąży w chwili zaistnienia okoliczności stanu faktycznego, o czym została poinformowana delegacja niderlandzka, nie pozwala na przyjęcie domniemania istnienia dyskryminacji.
- 25 Sąd stwierdził ponadto, iż w każdym razie organ zatrudniający nie naruszył zasady równego traktowania mężczyzn i kobiet, ponieważ nie dopuścił się on oczywistego błędu w ocenie, wybierając kandydaturę pana B.
- 26 Odnośnie do piątego zarzutu w pkt 131–135 zaskarżonego wyroku Sąd orzekł, iż organ zatrudniający nie naruszył obowiązku należytej staranności. Przypomniał on, iż ewentualne ograniczenia zobowiązań wynikające z tego obowiązku nie mogą stanowić przeszkody w tym, aby administracja przyjęła takie środki dotyczące przydziału stanowisk urzędnikom lub pracownikom, które uzna za konieczne w interesie służby.

- 27 Sąd stwierdził, że biorąc pod uwagę bardzo szeroki zakres swobodnego uznania organu zatrudniającego w ocenie tego interesu w przypadku rekrutacji pracowników tymczasowych, kontrola Sądu powinna ograniczyć się do kwestii, czy organ ten działał w rozsądnych granicach i czy nie użył swobodnego uznania w oczywiście błędny sposób. A zatem, skoro Parlament nie dopuścił się oczywistego błędu w ocenie, nie mianując C. Hectors na sporne stanowisko, a nominacja pana B. odpowiadała interesowi służby, interesy wnoszącej odwołanie nie mogły przeważać nad interesami służby.
- 28 Wreszcie Sąd oddalił roszczenie o odszkodowanie. Stwierdził, iż z oceny żądań uchylenia decyzji wynika, że wnosząca odwołanie nie wykazała bezprawności, której rzekomo dopuścił się organ zatrudniający.

Żądania stron

- 29 Wnosząca odwołanie wnosi, po pierwsze, o uchylenie zaskarżonego wyroku i spornych decyzji oraz, po drugie, o orzeczenie, iż Parlament ma zapłacić odszkodowanie w wysokości 60 554,70 EUR, z zastrzeżeniem zwiększenia tej kwoty, a także koszty poniesione w pierwszej instancji, jak i w ramach postępowania odwoławczego.
- 30 Parlament wniósł o oddalenie odwołania.

W przedmiocie odwołania

- 31 Na poparcie swojego odwołania wnosząca odwołanie zasadniczo podnosi cztery zarzuty oparte na, po pierwsze, naruszeniu zasad zgodności z prawem i pewności prawa oraz uchybieniach proceduralnych, po drugie, naruszeniu obowiązku uzasadnienia, po trzecie, naruszeniu art. 12 WZIP oraz pojęcia interesu służby, po czwarte, naruszeniu zasady równego traktowania mężczyzn i kobiet.

W przedmiocie zarzutu opartego na naruszeniu obowiązku uzasadnienia

Argumentacja stron

- 32 Wnosząca odwołanie zarzuca Sądowi, iż naruszył on zasadę uzasadniania, nie stwierdzając braku uzasadnienia ze strony organu zatrudniającego. Organ ten jest zobowiązany do uzasadnienia swej decyzji w szczególny sposób wówczas, gdy odchodzi od kolejności ustalonej przez komisję konkursową na liście odpowiednich kandydatów na stanowisko pracownika tymczasowego.
- 33 Zdaniem wnoszącej odwołanie, obowiązek ten w sposób oczywisty wynika z orzecznictwa, a w szczególności z wyroku z dnia 9 lipca 1987 r. w sprawach połączonych 44/85, 77/85, 294/85 oraz 295/85 Hochbaum & Rawes przeciwko Komisji, Rec. str. 3259, ww. wyroku w sprawie Pierrat przeciwko Trybunałowi Sprawiedliwości (pkt 38 i 39) oraz z wyroku z dnia 20 lutego 2002 r. w sprawie T-117/01 Roman Parra przeciwko Komisji, RecFP, str. I-A-27 oraz II-121, pkt 31. Orzecznictwo to zobowiązuje organ zatrudniający do sporządzenia szczególnego

uzasadnienia, wykraczającego poza ogólne uzasadnienie lub powołanie się na prawidłowość procedury. W ten sposób w przypadku wnoszącej odwołanie, która w zażaleniu wskazała, iż została umieszczona na pierwszym miejscu na liście odpowiednich kandydatów oraz że wybrany kandydat uzyskał wynik gorszy od jej wyniku, organ zatrudniający powinien uzasadnić swoją decyzję w szczególny sposób.

- 34 Wnosząca odwołanie utrzymuje również, iż konieczność istnienia wzajemnego zaufania pomiędzy rekrutowanym pracownikiem tymczasowym a członkami krajowej grupy politycznej nie ma wpływu na obowiązek szczególnego uzasadnienia ciężącego na organie zatrudniającym.
- 35 Parlament podkreśla, iż ww. wyroki w sprawie Hochbaum & Rawes przeciwko Komisji oraz w sprawie Pierrat przeciwko Trybunałowi Sprawiedliwości nie mają związku ze sprawą, ponieważ dotyczą odmiennych sytuacji, to znaczy, pierwszy z nich dotyczy postępowania w sprawie awansu dotkniętego licznymi uchybieniami proceduralnymi, natomiast drugi — decyzji organu właściwego w sprawie mianowań, którą to decyzją organ ten dokonał rekrutacji osoby nieznajdującej się na liście odpowiednich kandydatów.
- 36 Natomiast w niniejszej sprawie przepisy wewnętrzne grupy PPE-DE stanowią wyraźnie, iż organ zatrudniający może wybrać jednego spośród trzech pierwszych kandydatów na liście odpowiednich kandydatów, wobec czego uzasadnienie przyjętej w niniejszej sprawie decyzji mogło dotyczyć jedynie przesłanek prawnych, od których zależała prawidłowość postępowania konkursowego, tak jak to zostało słusznie stwierdzone w zaskarżonym wyroku.
- 37 Ponadto nie budzi wątpliwości, że niewystarczające uzasadnienie odpowiedzi na zażalenie może zostać uzupełnione w drodze wyjaśnień w trakcie postępowania sądowego. Otóż Parlament podniósł przed Sądem, iż mianowanie pana B. wynikało z posiadania przez niego większego doświadczenia w dziedzinie wspólnej polityki rolnej.

Ocena Trybunału

- 38 Na podstawie art. 11 akapit trzeci WZIP decyzje indywidualne odnoszące się do pracowników tymczasowych ogłasza się zgodnie z art. 25 akapit drugi regulaminu pracowniczego, który stanowi, że „[j]akakolwiek decyzja indywidualna, która jest podejmowana na podstawie przepisów niniejszego regulaminu pracowniczego, jest natychmiast przekazywana na piśmie zainteresowanemu. Jakakolwiek decyzja powodująca negatywne skutki dla urzędnika musi być uzasadniona”.
- 39 Obowiązek uzasadnienia ustanowiony w art. 25 akapit drugi regulaminu pracowniczego, zaś w odniesieniu do decyzji przyjętych w następstwie zażalenia — w art. 90 ust. 2 akapit drugi tego regulaminu, ma na celu, po pierwsze, dostarczenie zainteresowanemu wyjaśnień wystarczających dla oceny zasadności decyzji oraz dla wniesienia sądowego środka zaskarżenia zmierzającego do zakwestionowania jej zgodności z prawem oraz, po drugie, umożliwienie sądowi przeprowadzenia kontroli (zob. w szczególności wyrok z dnia 26 listopada 1981 r. w sprawie 195/80 Michel przeciwko Parlamentowi, Rec. str. 2861, pkt 22).
- 40 Jak słusznie stwierdził Sąd w pkt 36 i 37 zaskarżonego wyroku, organ zatrudniający, analogicznie do organu właściwego w sprawie mianowań, ma obowiązek uzasadnienia, przynajmniej na etapie oddalania zażalenia wniesionego przez odrzuconego kandydata na decyzję odrzucającą jego kandydaturę lub na decyzję w sprawie mianowania innego kandydata (zob. w szczególności odnośnie do odrzucenia kandydatury urzędnika wyrok z dnia 9 grudnia 1993 r. w sprawie C-115/92 P Parlament przeciwko Volger, Rec. str. I-6549, pkt 22). Zakres tego obowiązku uzasadnienia powinien być oceniany w zależności od konkretnych okoliczności danej sprawy (wyrok z dnia 13 grudnia 1989 r. w sprawie C-169/88 Prelle przeciwko Komisji, Rec. str. 4335, pkt 9).
- 41 Zaskarżonym wyrokiem Sąd orzekł, iż organ zatrudniający mógł poprzestać w uzasadnieniu decyzji na przesłankach prawnych, od których uzależniona jest prawidłowość postępowania konkursowego, w związku ze swobodą wyboru

kandydatów znajdujących się na liście odpowiednich kandydatów, którą dysponował. Postępując w ten sposób, Sąd najwyraźniej zastosował w niniejszej sprawie orzecznictwo dotyczące postępowania w sprawie awansu, zgodnie z którym — zważywszy, że awans następuje poprzez wybór — wystarczy, aby oddalenie zażalenia uzasadnione było poprzez odesłanie do przesłanek prawnych, od których regulamin pracowniczy uzależnia prawidłowość postępowania (zob. w szczególności ww. wyroki w sprawie Vela Palacios przeciwko Komitetowi Społeczno-Ekonomicznemu, pkt 22 oraz w sprawie Roman Parra przeciwko Komisji, pkt 27).

- 42 W niniejszej sprawie procedura rekrutacji pracownika tymczasowego jest wprawdzie ostatecznie oparta na swobodnym wyborze organu zatrudniającego zgodnie z przepisami wewnętrznymi grupy PPE-DE przewidzianymi w pkt 6 dokumentu dotyczącego procedury rekrutacyjnej PPE-DE, niemniej jednak nie może być ona utożsamiana, w zakresie obowiązku uzasadnienia, z postępowaniem w sprawie awansu urzędnika, przewidzianym w art. 45 regulaminu pracowniczego, który to awans następuje „wyłącznie w drodze wyboru”.
- 43 W istocie postępowanie konkursowe dla pracowników tymczasowych przewidziane w przepisach grupy PPE-DE dotyczy wstępnego wyboru kandydatów zaproszonych na egzaminy ustne i pisemne, sporządzenia przez komisję konkursową listy odpowiednich kandydatów na podstawie wyników tych egzaminów, a następnie porównawczej oceny przez organ zatrudniający akt kandydatów oraz listy sporządzonej przez komisję konkursową.
- 44 Decyzja organu zatrudniającego, która zasadniczo oparta jest na mającej subiektywny charakter ocenie porównawczej, opiera się również na obiektywnych danych, to znaczy na porównaniu akt kandydatów z kwalifikacjami wymaganymi w ogłoszeniu o konkursie na wolne stanowisko oraz z uwzględnieniem propozycji komisji konkursowej wynikającej z rezultatów egzaminów.
- 45 W ten sposób organ zatrudniający dysponował opinią komisji konkursowej na temat przydatności kandydatów pod względem wymaganych kwalifikacji, opinią, której zadaniem było dostarczenie mu bazy porównawczej wyników kandydatów, a która stanowiła część elementów, na jakich organ ten oparł własną ocenę kandydatów.

- 46 Otóż w zakresie, w jakim organ zatrudniający nie podzielił opinii komisji konkursowej, a w szczególności kolejności pierwszeństwa opartego na wynikach egzaminów, o której poinformowano wnoszącą odwołanie, ogólne uzasadnienie lub uzasadnienie w formie zwykłego odesłania do prawidłowości postępowania konkursowego, nie umożliwiło wnoszącej odwołanie zapoznania się z powodami odrzucenia jej kandydatury.
- 47 W niniejszej sprawie szczególne uzasadnienie odpowiedzi na zażalenie wnoszącej odwołanie było tym bardziej uzasadnione, że wzięła ona udział w indywidualnych rozmowach, które początkowo nie były przewidziane, jak również dlatego że nie otrzymała ona żadnej informacji o wyniku postępowania konkursowego, zanim ona sama o nią wystąpiła, oraz z tego względu, że wnosząca odwołanie wyraźnie powołała się w zażaleniu z dnia 11 kwietnia 2001 r. na zawartość listy odpowiednich kandydatów oraz na kolejność ustaloną według wyników.
- 48 Otóż z ustaleń Sądu wynika, że, po pierwsze, odpowiedź przewodniczącego komisji konkursowej z dnia 31 stycznia 2001 r. na pismo wnoszącej odwołanie z dnia 16 stycznia 2001 r. ogranicza się do poinformowania jej o procedurze, według której postępował organ zatrudniający w celu dokonania wyboru. Po drugie, pismo przewodniczącego grupy PPE-DE z dnia 28 maja 2001 r. oddalające zażalenie wnoszącej odwołanie ograniczyło się do wskazania etapów wszczętego postępowania konkursowego.
- 49 A zatem w niniejszym przypadku w trakcie postępowania poprzedzającego wniesienie skargi do Sądu wnosząca odwołanie nie otrzymała jakiegokolwiek szczegółowej informacji odnoszącej się do jej przypadku, lecz wyłącznie ogólne rozważania na temat wszczętego postępowania.
- 50 Ponieważ całkowity brak uzasadnienia przed wniesieniem skargi nie może być usunięty w drodze wyjaśnień złożonych przed sądem przez organ zatrudniający, analogicznie do organu właściwego w sprawie mianowań (zob. podobnie wyrok z dnia 7 lutego 1990 r. w sprawie C-343/97 Culin przeciwko Komisji, Rec. str. I-225, pkt 15), należy stwierdzić, że organ zatrudniający naruszył obowiązek uzasadnienia.

- 51 W rezultacie poprzez stwierdzenie w pkt 41 zaskarżonego wyroku, iż uzasadnienie decyzji o niedokonaniu wyboru kandydatury wnoszącej odwołanie mogło ograniczać się jedynie do znajdujących zastosowanie przesłanek prawnych, a następnie poprzez przyjęcie w pkt 46 tego wyroku, iż przedmiotowa decyzja była wystarczająco uzasadniona, Sąd naruszył prawo. W związku z powyższym zaskarżony wyrok należy uchylić z tego powodu, bez konieczności badania pozostałych zarzutów podniesionych przez wnoszącą odwołanie.

Co do istoty sprawy

- 52 Ponieważ stan postępowania pozwala na wydanie orzeczenia, zgodnie z art. 61 Statutu Trybunału Sprawiedliwości należy rozstrzygnąć co do istoty w przedmiocie żądań wnoszącej odwołanie mających na celu uchylenie spornych decyzji oraz zasądzenie od Parlamentu zapłaty odszkodowania.

W przedmiocie żądania uchylenia spornych decyzji

- 53 Mając na uwadze powyższe rozważania, należy stwierdzić, iż organ zatrudniający naruszył obowiązek uzasadnienia, do którego był zobowiązany, ponieważ odpowiedź na zażalenie wnoszącej odwołanie nie zawierała żadnego uzasadnienia.
- 54 W związku z powyższym należy uwzględnić zarzut wnoszącej odwołanie oparty na naruszeniu obowiązku uzasadnienia. A zatem bez konieczności badania pozostałych zarzutów należy uchylić decyzję oddalającą zażalenie wnoszącej odwołanie, jak i w konsekwencji pozostałe sporne decyzje.

W przedmiocie żądania zasądzenia odszkodowania

Argumentacja stron

- 55 Wnosząca odwołanie twierdzi, iż poniosła szkodę materialną oraz krzywdę moralną w rezultacie podniesionych zachowań sprzecznych z prawem, które stanowią liczne uchybienia uzasadniające zapłatę odszkodowania. Jej zdaniem, szkoda materialna polega na tym, iż odmówiono jej dostępu do służby publicznej, choć organ zatrudniający mógł mianować tylko ją. W ten sposób utraciła ona wszystkie prawa i korzyści związane z karierą w ramach wspólnotowej służby publicznej. Choć wnosząca odwołanie przyznaje, iż fakt znajdowania się na liście odpowiednich kandydatów nie oznacza w sposób automatyczny nominacji, twierdzi ona, iż, zważywszy na jej sytuację osobistą niemożliwe jest, by to nie ona była mianowana.
- 56 Jeżeli chodzi o krzywdę moralną, zdaniem wnoszącej odwołanie jest ona rezultatem całkowitego braku przejrzystości postępowania konkursowego. Podczas gdy Parlament odmówił udzielenia informacji o decyzjach przyjętych w ramach rekrutacji oraz uzasadnienia odrzucenia jej kandydatury, organ zatrudniający ze swojej strony nie odpowiedział na jej zażalenie, została ona zmuszona do wniesienia skargi do Sądu.
- 57 W dniu wniesienia repliki do Sądu, tj. w dniu 10 grudnia 2001 r., wnosząca odwołanie zażądała odszkodowania za poniesioną szkodę materialną w wysokości wynagrodzenia, które otrzymywałaby, gdyby została wybrana, to jest 5 055,47 EUR (wynagrodzenie miesięczne) x 10 (ponieważ pan B. został zatrudniony od lutego 2001 r.), do której to kwoty należało dodać jedno miesięczne wynagrodzenie. Tytułem zadośćuczynienia za krzywdę moralną zażądała 10 000 EUR.
- 58 Parlament twierdzi, iż wnosząca odwołanie nie ma prawa do odszkodowania. Organ zatrudniający nie dopuścił się żadnego uchybienia i wystarczająco uzasadnił sporną decyzję. Uzasadnienie to zostało uzupełnione w trakcie postępowania w pierwszej instancji.

- 59 Pomocniczo Parlament powołuje się na orzecznictwo Sądu, zgodnie z którym uchylenie rozważanego aktu stanowi adekwatne odszkodowanie szkody (wyroki Sądu z dnia 21 marca 1996 r. w sprawie T-376/94 Otten przeciwko Komisji, RecFP str. I-A-129 oraz II-401, pkt 55 oraz z dnia 5 grudnia 2000 r. w sprawie T-136/98 Campogrande przeciwko Komisji, RecFP str. I-A-267 oraz II-1225, pkt 68).
- 60 Parlament utrzymuje również, iż wnosząca odwołanie określiła wysokość szkody materialnej dopiero w replice, co jest sprzeczne z art. 44 § 1 regulaminu Sądu, ponieważ mogła to uczynić w chwili wniesienia skargi, oraz nie powołała się na żadną szczególną okoliczność usprawiedliwiającą to zaniechanie. W tym względzie odsyła do wyroku z dnia 20 września 1990 r. w sprawie T-37/89 Hanning przeciwko Parlamentowi, Rec. str. II-463, pkt 82.

Ocena Trybunału

- 61 Po pierwsze, w odniesieniu do krzywdy moralnej wynikającej z braku uzasadnienia spornych decyzji należy stwierdzić, iż ich uchylenie stanowi adekwatne zadośćuczynienie za krzywdę, której w niniejszej sprawie doznała wnosząca odwołanie. W związku z tym należy oddalić żądanie zasądzenia odszkodowania za doznaną krzywdę (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Hochbaum & Rawes przeciwko Komisji, pkt 22).
- 62 Po drugie, odnośnie do podniesionej szkody materialnej należy zauważyć, iż wnosząca odwołanie nie określiła w skardze zakresu rzekomo poniesionej szkody, lecz dopiero w swojej replice. Tym samym nie spełniła ona wymogów art. 44 ust. 1 regulaminu Sądu. Wprawdzie Trybunał uznał, że w pewnych szczególnych

przypadkach, zwłaszcza wówczas, gdy trudno jest określić wysokość podnoszonej szkody, nie ma konieczności określenia w skardze jej dokładnego zakresu ani podania wysokości dochodzonego odszkodowania (zob. w szczególności wyroki z dnia 14 maja 1975 r. w sprawie 74/74 CNTA przeciwko Komisji, Rec. str. 533 oraz z dnia 28 marca 1979 r. w sprawie 90/78 Granaria przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. 1081, 1090), tymczasem w niniejszej sprawie wnosząca odwołanie nie tylko nie udowodniła, ale nawet nie podniosła istnienia szczególnych okoliczności usprawiedliwiających zaniechanie określenia tego typu szkody w skardze. W związku z tym żądanie odszkodowania z tytułu szkody materialnej jest niedopuszczalne i należy je odrzucić.

- 63 Z powyższego wynika, iż nie można uwzględnić żądania o zasądzenie odszkodowania.

W przedmiocie kosztów

- 64 Zgodnie z art. 122 akapit pierwszy regulaminu, jeżeli odwołanie jest zasadne i Trybunał orzeka wyrokiem kończącym postępowanie w sprawie, rozstrzyga on o kosztach. Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 118 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrująca sprawę. Ponieważ wnosząca odwołanie wniosła o obciążenie Parlamentu kosztami postępowania, a Parlament — z wyjątkiem swojego żądania mającego na celu odrzucenie żądania o odszkodowanie — przegrał sprawę co do pozostałych żądań, należy obciążyć go, poza jego własnymi kosztami, całością kosztów poniesionych przez C. Hectors przed Trybunałem oraz połową kosztów poniesionych przez nią przed Sądem.

Z powyższych względów Trybunał (druga izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Wyrok Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie T-181/01 Chantal Hectors przeciwko Parlamentowi zostaje uchylony.**
- 2) **Decyzje organu uprawnionego do zawierania umów o pracę w sprawie mianowania pana B. na stanowisko administratora języka niderlandzkiego przy grupie Europejskiej Partii Ludowej (Chrześcijańscy Demokraci) i Europejskich Demokratów Parlamentu Europejskiego oraz odrzucenia kandydatury C. Hectors na to stanowisko, jak również decyzja w sprawie oddalenia jej zażalenia również zostają uchylone.**
- 3) **Odwołanie zostaje odrzucone w pozostałej części.**
- 4) **Parlament zostaje obciążony kosztami postępowania odwoławczego oraz — poza własnymi kosztami — połową kosztów poniesionych przez C. Hectors przed Sądem Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich.**

Podpisy